

Euskal kulturari so. Bertsolaritzaren artikulazioak

22.Abu - 23.Abu

Kod. K04-19

Edizioa

2019

Jaduerara mota

Ikastaroa

Data

22.Abu - 23.Abu

Kokalekua

Miramar Jauregia

Hizkuntzak

Euskara

Balio akademikoa

20 ordu

ZUZENDARITZA

Karlos Aizpurua Etxarte, Bertsozale Elkarte, Ikerkuntza eragilea

Antolakuntza Batzordea

Fundación **BBVA**

Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputación Foral de Gipuzkoa

DONOSTIA
SAN SEBASTIÁN

Azalpena

Bertsolaritza artikulazio berriek bizi dute. Hain segur, hori ere bada azkar egotearen arrazoietako bat. Ez da ordea lehen aldia; aurrez nozitu izan du artikulaziorik. Eta horri esker, besteak beste, egokituko zen bertsolaritza egungo gizartera. Biziberritu ala hil. Bertsolaritzak bizi dituen mudez eta dudez ariko gara ikastaroan, baina bizi izan dituenak gogoan, distantzia kronologikoak ematen duen argitasunaz. Horretarako baina, euskal kulturari erreparatuko diogu, bertsolaritza bere baitan hartzen duen baratze zabalari; zer kultura da euskaraz kontsumitzen duguna? Nola transmititzen da euskal kultura? Nolakoa da horren baitako bertsozalea?

Arestikoak erantzun ondotik ariko gara bertsolaritzak eduki dituen, eta dituen, hainbat artikulatzez; rockarekin, gazteekin, emakumeekin, edo hiztun berriekin. Xalbadorrek zihoen bezala ez da bertsolaritzaren ederrarengatik soilik, baina ezta gurea delako ere; Euskal gizarteak kultur sorkuntzan eta euskaran aurrera egin dezan, kulturagintza mugimenduan eta sorkuntzan artikulatzea estrategikoa dela sinisten dugulako baizik.

Helburuak

Euskal Kulturaren egoeraz ohartzea, zehazki kontsumoaz eta (ez) transmisioaz.

Bertsozaletasunaren egoeraren eta bertsozaleen berri ematea.

Kulturagintzak euskararen berreskuratzean duen eraginaz ohartzea.

Bertsolaritzak azken hamarkadetan ezagutu dituen eraldaketen berri eman eta jabetzea.

Une honetan bertsolaritzaren baitan feminismoaren eskutik gertatzen ari den eraldaketaz jabetzea.

Ikastaroaren laguntzaile espezifikoak

Programa

2019-08-22

08:45 - 09:00 Dokumentazio banaketa

09:00 - 10:00 *"Euskal kulturaren kontsumoa"*

Josu Amezaga Albizu UPV/EHU - Irakaslea

10:00 - 11:00 *"Kultur sorkuntzaren transmisioa: ajeak eta erronkak"*

Iratxe Retolaza Gutierrez UPV/EHU - Irakaslea

11:00 - 11:30 Geldiunea

11:30 - 12:30 *"Egungo bertsozaletasunaren argazkiak"*

Harkaitz Zubiri Esnaola UPV/EHU - Irakaslea

12:30 - 13:30 Mahai ingurua: *"Euskal Kulturaren erronkak"*

Karlos Aizpurua Etxarte Mintzola Ahozko Lantegia - Eragilea (Moderatzailea)

Harkaitz Zubiri Esnaola UPV/EHU - Irakaslea

Iratxe Retolaza Gutierrez UPV/EHU - Irakaslea

Josu Amezaga Albizu UPV/EHU - Irakaslea

2019-08-23

09:00 - 09:45 *"Bertsolaritza eta Rocka"*

Alberto Irazu Ibañez Idazlea

09:45 - 10:30 *"Bertsolaritza eta 90ko bertsolari gazteak"*

Jon Maia Soria Bertsolaria, idazlea

10:30 - 11:15 *"Emakumeen presentzia egungo bertsolaritzan"*

Oihana Iguaran Barandiaran Bertsolari, idazlea

11:15 - 11:45 Geldiunea

11:45 - 12:30 *"Bertsolaritza eta hiztun berriak"*

miren Artetxe sarasola UPV/EHU - Irakaslea, doktoregaia, bertsolaria

---

12:30 - 13:30

Mahai ingurua: *"Bertsolaritza artikulatzen; haizea alde eta kontra"*

Harkaitz Zubiri Esnaola UPV/EHU - Irakaslea (Moderatzailea)

Jon Maia Soria Autonomoa - Bertsolaria, idazlea, kantaria

miren Artetxe sarasola UPV/EHU - Irakaslea, doktoregaia, bertsolaria

Oihana Iguaran Barandiaran Ikertzailea, bertsolaria

17:00 - 18:30

"Komentatutako bertso saio feminista"

Nerea Ibarzabal Salegi Bertsolaria, gidoigilea

Miren Amuriza Plaza Bertsolaria, idazlea

Maite Berriozabal Berrizbeitia Gai-jartzailea, kultur eragilea

---

Zuzendariak

Karlos Aizpurua Etxarte

Bertsozale Elkartea, Ikerkuntza eragilea

Karlos Aizpurua Etxarte (Oiartzun, 1.971). Euskal Filologia eta Enpresa ikasketak egin zituen Deustuko eta EHUko Unibertsitateetan hurrenez hurren. Mondragon Unibertsitateko Euskal Kulturgintzaren Transmisioa aditu tituluaren ikasketak egin zituen, eta UNEDeko Idazle Eskola gradu-ondokoa ere bai. Gaztetatik bertsolaritzaren hainbat esparrutan aritu da: gai-jartzaile, telebistako Hitzetik Hortzera programan erredaktore, 1997ko Bertsolari Txapelketa Nagusiko antolatzaile, Euskadi Irratia, Gara, Euskaldunon Egunkaria eta Berria egunkarietako bertsolaritza kazetari eta iritzi-emaile... 1989az geroztik hogeitaz bertsolaritzaren transmisioan aritu zen. 1998tik 2009rako tartean Hezkuntza Arautuko eta bertso eskoletako irakasle zein aisialdiko bertsolaritza aktibitateen eragile izan zen Ipar Euskal Herrian. Bertsolaritza lantzeko hainbat ikasmaterialen ekoizpenean parte hartu du, besteak beste Bertsolaritzaren Curriculumean. Gaur egun, Bertsozale Elkarteko ikerkuntza eragilea da.

Irakasleak

Josu Amezaga Albizu

UPV/EHU

Josu Amezaga Albizu (Caracas, 1960. Euskal Herriko Unibertsitateko irakaslea da, Gizarte eta Komunikazio Zientzien Fakultatean, 1987tik. Ikus-entzunezko Komunikazioa eta Publizitatea Saileko zuzendaria da 2013tik, eta NOR Ikerketa Taldeko burua. Soziologian lizentziatua eta Soziologia Politikoan doktorea, Paulo iztuetak zuzendutako euskal kulturari buruzko tesiari esker. Ibilbide akademikoan hizkuntza, kultura, komunikazioa eta nortasunaren bueltan ibili da, euskarari bezainbeste Europako eta munduko beste hizkuntza gutxitu askori ere erreparatuz: hala lurralde bati lotutako hizkuntzei nola migrazioaren hizkuntzei ere. EiTBko eta Berriako Administrazio batzordekide izan da.

Miren Amuriza Plaza

Miren Amuriza Plaza (Berriz, 1990). Euskal Filologian lizentziatua eta Haur eta Gazte Literaturan espezializatua. Urteak daramatza bertsolaritzarekin hartu-emanen plazetan, txapelketetan zein Bertso Eskoletan. Irakasle eta kolaboratzaile lanetan aritua (Berria, Zazpika, Irria, Anboto...), gaur egun idazketari loturiko beharretan dihardu. Haurrei zuzenduriko hainbat lan argitaratu ditu: "Bainera bete itsaso" (Elkar, 2016) album ilustratua edota Katxiporretaren ipuin-sortak ("Hizkuntza zer ote?" eta "Familia milakolore" bildumak, besteak beste). 2017an Igartza beka irabazi zuen eta "Basa" eleberria (Elkar, 2019) argitaratu du aurrean.

miren Artetxe sarasola

EHU

Euskal Herriko Unibertsitatean Euskal filologian lizentziatu ondoren, Zientzia Kongitiboa eta Hizkuntza masterra burutu zuen Bartzelonako Unibertsitatean. Gaur egun doktoregaia da EHUko Ikus-entzunezko Komunikazio eta Publizitate Sailean, Josu Amezaga eta Jone Miren Hernandez ditu zuzendari. EHUko NOR eta Antropologia Feminista ikerketa taldeetako kidea da. Bere ikerketa eremuak ahozko inprobisazioa, soziolinguistika eta hizkuntzaren antropologia dira. Bertsolaria da.

Maite Berriozabal Berrizbeitia

Maite Berriozabal (Berriz, 1987) Gai-jartzailea. Publizitatea eta Harreman publikoak ikasi zituen eta euskararen arloan aritu izan da lanean. Urteak daramatza gai-jartzaile lanetan plazan zein txapelketetan. Egun Azkue Fundazioan dihardu lanean.

Nerea Ibarzabal Salegi

Nerea Ibarzabal Salegi (Markina-Xemein, 1994). Bertsolaria. Kazetaritzan graduatua. Txakur Gorria sormen kolektiboko kidea da, eta kolaboratzaile aritzen da hainbat hedabidetan (Berria, Argia, Gaur8, Hitza, Euskadi irratia...).

Oihana Iguaran Barandiaran

Ikus-entzunezko Komunikazio ikasketak egin zituen Leioan eta kazetari gisa jardun zuen lanean. Gizarte Komunikazio Masterra egin zuen EHU. Haur zela gerturatu zitzaion bertsolaritzari eta azken urteotan bertsozale ez ezik bertsolari bezala dabil askotan. Etengabe marraztu ditu ofizioaren eta afizioaren arteko loturak, eta beharbada horregatik ari da doktoretzako ikerketan. Egiten ari den doktore tesiaren baitan, bertsoaren agenda edo gaitegia zein den deskribatu nahi du, hedabideek bertsolaritzan duten eraginetik abiatuta.

Alberto Irazu Ibañez

Alberto Irazu Ibañez (Andoain, 1970). Gizarte eta komunikazio zientzietan lizentziatua. Hainbat komunikabidetan aritua: Argia (1990-1994), Irutxulo Donostiako Astekaria (1995 – 2002). Gaztezulo hilabetekaria sortu zuen taldekoa eta bere zuzendari izana (1999 – 2009). Gaztezuloko kide gisa XIV. Rikardo Arregi Saria (Andoaingo Udala, 1997)- eta Ukan Berrikuntza Saria (Eusko Jaurlaritzako Kultura Saila, 2008) jasotakoa. Zine kritikari lanetan aritua Euskaldunon Egunkaria, Berria, Euskadi Irratia eta Donostiako Zinemaldiaren aldizkarian. Musikari gisa, ondoko taldeetan jarduna: Karkaxa (Txerokee bilduma; Elkar 1990); Naun (eta legeaz landako gure mintzairan solastuko; Zaunka Records 1998) eta (Hau da ene ondasun guztia -askoren artean, Txalaparta 1999-); Captain Nemo (Korrontearen kontra, urpekari bat –Metak, 2004-), Gure irratia, zure rokanrolla (askoren artean, Gure Irratia, 2005) eta 1280 Euskal Hiria (autoprodukzioa, 2007). 2017an Rocka punta! izeneko saikaera argitaratu zuen.

Jon Maia Soria

Jon Maia Soria (Urretxu, 1972). Zumaiara joan zen bizitzera sei urte zituela. Euskal Filologian graduatua da. Bertsolari gisa 1997, 2001, 2005 eta 2009ko Txapelketa Nagusiko finalista izan zen. Baita Gipuzkoakoan ere 2003, 2007 eta 2015 urteetan. Bertsolari izateaz gain, kolaboratzaile moduan aritu da hainbat hedabideetan. Karidadeko Benta musika taldeko sortzaile eta abeslaria izan da. Berriki Hezur beltzak taldea sortu eta bertan aritzen da kantari gisa. Idazle lanetan ere aritzen da: kantuak, gidoiak eta liburuak esaterako; Riomundo (Txalaparta, 2005) eta Berriak jaio ginen (Lanku, 2017). Azken horretan oinarrituta emango du UIK-eko hitzaldia.

Iratxe Retolaza Gutierrez

UPV/EHU

(Donostia-San Sebastián)

Iratxe Retolaza (Donostia, 1977). Euskal Filologian lizentziatua. Literatura kritikaria eta ikertzailea. EHUko Euskal Hizkuntza eta Komunikazioa Saileko irakaslea. Liburu hauek argitaratu ditu: "90eko hamarkadako narratiba: literatur kritika" (Labayru, 2000), "Malkoen mintzoa. Arantxa Urretabizkaia eta eleberrigintza" (Utriusque Vasconiae, 2002); Jon Kortazarrek zuzenduriko "Egungo euskal eleberraren historia" (EHU, 2007) koordinatu du, eta baita "Egungo euskal komikiaren historia" (EHU, 2017) ere; "Genero-ariketak. Feminismoaren subjektuak" (EDO!, 2013) bilduma kolektiboa koordinatu du Isa Castillorekin batera, eta "Gure Genealogia Feministak. Euskal Herriko Mugimendu Feministaren kronika bat" (Emagin/EHBF, 2015) liburua osatu du, Edurne Epelde eta Miren Arangurenekin batera. Kolaboratzaile aritu da hainbat hedabidetan (Berria, Argia, Info7, Euskadi Irratia...). Emagin Formazio eta Ikerketa Feminista elkarteko kidea da.

Harkaitz Zubiri Esnaola

Soziologian Doktorea da eta Ingeles Filologian zein Soziologian lizentziatua. Atzerriko Hizkuntzako Irakasle Ikasketetan Diplomatu da. Euskal Herriko Unibertsitateko ikertzailea eta irakaslea da. Bere ikerketa lerro nagusietako bat euskaraz egiten den kultura da, eta horri buruzko zenbait artikulu eta liburu bat argitaratu ditu, azken hau elkarlanean. Une honetan, Mintzolaren eskariz beste ikertzaile batzuekin batera Bertsozaletasunaren III. Ikerketa Soziologikoan dihardu. Horrez gain, nobela bat eta narrazio liburu bat ere argitaratuak ditu. https://eu.wikipedia.org/wiki/Harkaitz_Zubiri

Matrikula prezioak

MATRIKULA	2019-05-31 ARTE	2019-08-22 ARTE
<u>OROKORRA</u>	60,00 EUR	70,00 EUR
<u>MATRIKULA MURRIZTUA</u>	35,00 EUR	-
<u>MATRIKULA EXENTZIOA</u>	20,00 EUR	20,00 EUR
<u>IKASTAROAK GUZTIONTZAT MURRIZPENA</u>	35,00 EUR	-
<u>MATRIKULA BEREZIA</u>	35,00 EUR	-
<u>AEK euskaltegiko kide</u>	52,50 EUR	-
<u>ELKAR txarteldunak</u>	52,50 EUR	-
<u>IKA Euskaltegiak</u>	52,50 EUR	-

Kokalekua

Miramar Jauregia

Mirakontxa pasealekua 48, 20007 Donostia

Gipuzkoa